

ՄԵՀՐԱԲՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶԻ
ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ВЕСТНИК
МЕДИЦИНСКОГО КОЛЛЕДЖА
ИМ. МЕГРАБЯНА

**BULLETIN
OF THE MEDICAL COLLEGE
AFTER MEHRABYAN**

VOL. 18 TOM

ԵՂԵՎԱՆ 2025 YEREVAN

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ROAD DIRECTORY
OF OPEN ACCESS
SCHOLARLY
RESOURCES

doi

Crossref

9 771829 040003

Dear colleagues,

We represent "Natali Pharm", the biggest chain of pharmacies in Armenia. Over two decades, the company has been importing and selling medicine and has secured its place in the pharmaceutical market of Armenia as a leader.

We are thrilled to extend our gratitude towards your devotion and invaluable contribution in the work. Your scientific journal is an indispensable and solid ground for specialists, practitioners, researchers and scientists to meet for the joint cause: healthcare and life quality improvement of our people.

Local and foreign researchers publish their articles on medical breakthroughs and scientific studies in your "Bulletin of the Medical College after Mehrabyan". By doing so, an invaluable contribution is made in the development of medical professions. Furthermore, "Natali Pharm" is constantly enriching the instruction of pharmacists and developing their practical skills, preparing them to jumpstart their professional career upon graduating from your college.

We sincerely wish you further professional achievements as well as progress and expansion of your scientific journal.

Best regards,

Karen A. Topuzyan

Director of "Natali Pharm" chain of pharmacies

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄԵՀՐԱԲՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵՋ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

**РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
ВЕСТНИК
МЕДИЦИНСКОГО КОЛЛЕДЖА
ИМЕНИ МЕГРАБЯНА**

**REPUBLIC OF ARMENIA
BULLETIN
OF THE MEDICAL COLLEGE
AFTER MEHRABYAN**

VOL. 18 TOM

**Изд-во «МЕКНАРК»
YEREVAN 2025 ЕРЕВАН**

«ВЕСТНИК» выходит два раза в год на русском, английском и армянском языках. Все статьи печатаются под авторскую ответственность / «BULLETIN» is published two times per year in English, Russian and Armenian languages. All the articles are published under the author's responsibility / «ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ»-ը տպագրվում է տարեկան երկու անգամ ռուսերեն, անգլերեն և հայերեն լեզուներով: Բոլոր հոդվածների պատասխանատվությունը կրում են հեղինակները

Печатается по решению Ученого Совета НТИЦ ОФХ НАН РА (от 13.02.2023г.)
Published by the decision of the Scientific Council of STC OPNCH NAS RA (13.02.2023)
Տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ ՕՂՔ ԳՏԿ-ի գիտական խորհուրդի որոշմամբ (13.02.2023թ.-ի)

Печатается по решению Ученого и Редакционно-издательского Советов МКМ
Published by the decision of the Academic and Editorial & Publishing Councils of MCM
Տպագրվում է ՄԲԲ-ի գիտական և խմբագրական-հրատարակչական խորհուրդների որոշմամբ

«ВЕСТНИК» Медицинского колледжа имени Меграбяна является научно-информационным органом медицинского колледжа, в котором представлены теоретические и практические научно-образовательные монографии, статьи, работы и предложения армянских и иностранных ученых в сфере общественного здравоохранения и медицинского образования. Все статьи содержат ключевые слова, краткие аннотации на разных языках с целью облегченного доступа исследователей.

«BULLETIN» of the Medical College after Mehrabyan is the scientific and informational body of the Medical College, which presents theoretical and practical scientific and educational monographs, articles, works and proposals of Armenian and foreign scientists in the field of public health and medical education. All articles contain keywords, brief annotations in different languages for easy access by researchers.

Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջի «ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ»-ը՝ բժշկական քոլեջի գիտական տեղեկատվական մարմինն է, որտեղ ներկայացվում են հանրային առողջապահության և բժշկական կրթության բնագավառներում հայ և օտարազգի գիտնականների տեսական և գործնական գիտակրթական մենագրությունները, հոդվածները, աշխատանքներն ու առաջարկությունները: Բոլոր հոդվածները պարունակում են հիմնաբառեր և կարճ տեքստեր տարբեր լեզուներով, նպատակ ունենալով թեթևացնել հետազոտողների օգտվելու հնարավորությունը:

«ВЕСТНИК» Медицинского колледжа имени Меграбяна // Научно-методический журнал, № 18 / Глав. ред. Пароникян Р.Г.; сост.: Акопян А.С.
– Ереван: Мекнарк, 2025. – 276 с.

«BULLETIN» of the Medical College after Mehrabyan, Scientific & Methodical Journal, No. 18; Editor in Chief: Paronikyan R.; comp.: Hakobyan A.
– Yerevan: Meknark, 2025. – 276 p.

Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջի «ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ» // Գիտամեթոդական ամսագիր, № 18 / Գլխ. խմբ.՝ Պարոնիկյան Ռ.Գ., կազմ.՝ Հակոբյան Ա.Ս.:
– Երևան՝ «Մեկնարկ», 2025: – 276 էջ:

pISSN 1829-040X, eISSN 2953-8289

Журнал индексирован в ROAD

Журнал входит в eLIBRARY

DOI: [10.53821/1829040X](https://doi.org/10.53821/1829040X)

 ORCID: [0000-0001-9263-6791](https://orcid.org/0000-0001-9263-6791)

© Медицинский колледж им. Меграбяна
© Medical College after Mehrabyan
© Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջ

REVIEW № 22

The topic name of the reviewed article: «SYSTEMIC BARRIERS TO EARLY CANCER DIAGNOSIS: COMPARATIVE INSIGHTS FROM GEORGIA, BULGARIA, SERBIA, ARMENIA, AND ROMANIA»

Authors in the working group: Machitadze Ekaterine, Surmava Ivliane, Zarnadze Irine, Zarnadze Shalva, Sulashvili Nodar.

General Comments and Overall Impression

It is a great pleasure to review this exceptionally timely and well-executed systematic review. The authors are to be commended for their comprehensive and insightful analysis of a critical public health challenge facing Eastern Europe. The manuscript presents a significant contribution to the field of oncology and health systems research, with particular relevance for the readership of the «Bulletin» given its focus on Armenia and the broader region.

The study is distinguished by its rigorous methodology, adherence to PRISMA 2020 guidelines, and a sophisticated, multi-dimensional analytical framework that expertly dissects the structural, financial, informational, workforce, and sociocultural barriers to early cancer diagnosis. The comparative approach across five nations is a major strength, allowing for the identification of both shared regional challenges and country-specific nuances. The conclusions are not only academically sound but also carry immediate, actionable implications for health policymakers across Eastern Europe. This manuscript is a model of high-quality, policy-relevant scientific research.

Major Strengths

The manuscript possesses numerous outstanding qualities that warrant its publication:

- *High Relevance and Novelty:* The focus on systemic barriers in Eastern European LMICs addresses a crucial gap in the literature. The comparative analysis of Georgia, Armenia, Bulgaria, Romania, and Serbia provides a unique and valuable perspective that is rarely found in contemporary research.
- *Methodological Rigor:* The application of the PRISMA 2020 framework and the JBI critical appraisal tool ensures transparency, reproducibility, and a high standard of evidence synthesis. The inclusion of both peer-reviewed literature and robust grey literature (WHO, World Bank, national reports) strengthens the validity of the findings.
- *Comprehensive and Nuanced Analysis:* The authors successfully move beyond a simple listing of barriers. They demonstrate a deep understanding of the complex interplay between different system levels – for instance, how financial constraints are exacerbated by

informational gaps and cultural stigma. The inclusion of workforce and sociocultural dimensions is particularly praiseworthy and adds critical depth.

- *Exceptional Clarity and Structure:* The manuscript is exceptionally well-organized and a pleasure to read. The logical flow from introduction to recommendations is seamless. The use of clear, informative figures effectively summarizes complex comparative data, enhancing the reader's understanding.
- *Actionable and Holistic Recommendations:* The concluding recommendations are a standout feature. They are not generic but are precisely targeted, holistic, and directly derived from the evidence presented. They provide a clear roadmap for integrated, equity-driven health system reform.

Conclusion: This is an outstanding piece of scholarly work that makes a substantial contribution to the medical literature. It is methodologically sound, highly relevant, and eloquently written. The manuscript aligns perfectly with the mission of the «Bulletin» of the Medical College after Mehrabyan to publish research that advances medical science and improves patient care in the region. I wholeheartedly recommend this manuscript for publication «Bulletin» of the Medical College after Mehrabyan.

The reviewer:

*MD, PhD, Doctor of Medical Sciences, Professor,
Professor at the Alte University,
Tbilisi, Georgia*

X _____

Okropiridze T.

27.07.2025.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄԵՀՐԱԲՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵԺԻ
ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
ВЕСТНИК
МЕДИЦИНСКОГО КОЛЛЕДЖА ИМ. МЕГРАБЯНА
REPUBLIC OF ARMENIA
BULLETIN
OF THE MEDICAL COLLEGE AFTER MEHRABYAN

Главный редактор – ПАРОНИКЯН Р.Г.

Составитель, технический редактор, корректор и дизайн – АКОПЯН А.С.

Ответственные за номер – БАБАЯН В.Г., МИКАЕЛЯН А.К., АКОПЯН А.С.

ORCID: 0000-0001-9263-6791

DOI: 10.53821/1829040X

Редакционный совет Вестника просит направлять статьи по адресу:

0012 Երևան,
Հր. Քոչարի 21.
Հեռ.՝ (+374 10) 26-27-43;
(+374 10) 28-95 -54
Կայք՝ www.armmed.am
E-mail: med_mehrabyan@rambler.ru

0012 Yerevan
21 Hr. Kochari st.
Tel.: (+374 10) 26-27-43;
(+374 10) 28-95-54
Website: www.armmed.am
E-mail: med_mehrabyan@rambler.ru

0012 Ереван
ул. Гр. Кочара 21.
Тел: (+374 10) 26-27-43;
(+374 10) 28-95-54
Сайт: www.armmed.am
E-mail: med_mehrabyan@rambler.ru

Заказ № 18

Подписано к печати 25.12.2025г.

Формат 70x100^{1/16} Бумага офсетная № 1.

Объем – 17,25 усл. п. л. Тираж 200 экз.

Отпечатано в типографии:

ООО «МЕКНАРК»

г. Ереван, ул. Абовяна 41.

Тел.: (+374 91) 40-27-97 (моб.), (+374 94) 40-27-97 (моб.)

E-mail: dd1dd@mail.ru

Fruitful cooperation with «Natali Pharm Pharmacy LLC»

Natali pharmacy
+ care

